

Fylkesmannen i
NORDLAND

- virker til Nordlands beste

Evalueringsrapport Øvelse DSB 2017

Kommunal- og beredskapsavdelingen 04.10.2017

Innledning:

I 2014 tok Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) i bruk et nytt virkemiddel for å følge opp fylkesmannsembetene i deres arbeid med beredskap og krisehåndtering. Denne formen for oppfølging har fått navnet beredskapsgjennomgang og er en kombinasjon av dokumentanalyse av relevant dokumentasjon tilsendt fra det enkelte embetet mm, øvelse for hele embetets krisehåndteringsorganisasjon, samt intervju med sentrale nøkkelpersoner i organisasjonen.

Formålet med beredskapsgjennomgang er å bidra til kompetanseheving og veiledning innen krisehåndtering i embetet, og samtidig gi DSB god innsikt i embetenes arbeid med beredskap og krisehåndtering

Denne evalueringen er en egen intern evaluering og kommer i tillegg til den eksterne evalueringen som gjennomføres av DSB.

Scenario

Bakteppet for øvelsen er en spent konflikt mellom Norge og et fiktivt land (Arcland) i øst. Vi ble utsatt for en hybrid situasjon i form av antatt tilsiktede hendelser mot EKOM og vannforsyning. I tillegg ble det gjennomført et mediespill.

Øvingsmål

DSB har utarbeidet øvingsmål som skal være felles for alle beredskapsgjennomganger i 2015 – 2019:

1. Fylkesmannen skal gi råd, veilede og være pådriver for et målrettet og systematisk arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i fylket.
2. Fylkesmannen skal oppnevne et fylkesberedskapsråd som ledes av fylkesmannen. Hele rådet skal innkalles minst én gang i året. Fylkesmannen avgjør for øvrig hvor ofte rådet skal møtes.
3. Fylkesmannen skal ha en forberedt og øvet kriseorganisasjon, som raskt kan etableres for å skaffe oversikt, vurdere situasjonen og etablere kontakt med berørte kommuner og berørte aktører. Fylkesmannen skal støtte aktørenes håndtering av uønskede hendelser og vurdere eventuelle behov for bistand.
4. Fylkesmannen skal på regionalt nivå samordne den sivile krisehåndteringen, og mellom sivile og militære myndigheter, for å sikre optimale løsninger i samarbeid med berørte aktører, og i samsvar med gitte instruksjer, retningslinjer og lover. Når uønskede hendelser er varslet eller har oppstått, skal fylkesmannen og berørte politimestere umiddelbart etablere gjensidig kontakt for å vurdere situasjonen.

Evaluering

- Øvelsesopplegget var godt og hadde relevante scenario og spill sett i forhold til vårt behov for å trene samordning av større kompliserte hendelser.
- Samspill mellom kriseledelse og krisestab fulgte i stor grad beredskapsplanen og fungerte godt.

- At kommunikasjonssjef og kommunikasjonsrådgiver hadde ansvaret for medieovervåkning og krisekommunikasjonen førte til god arbeidsdeling i krisestaben og styrket samspillet mellom kriseledelsen og krisestaben.
- Veldig nyttig for krisestaben å ha en dedikert person som fulgte mediebildet. Dette gav en ekstra dimensjon for å holde oversikt over situasjonen.
- Håndteringen av vannhendelsene og fokuset på mulig organisert sabotasje førte til at oppfølgingen av ekom-hendelsen havnet noe i bakgrunnen. De to varslene fra Nkom ble ikke videresendt til kommunene ut fra at det allerede var gått ut mail til alle kommunene angående helgens ekom-problemer. Rutiner for håndtering av ekom-hendelser bør utarbeides.
- Det ble identifisert utfordringer knyttet til en diskusjon rundt gradert informasjon – både underveis i krisehåndteringen og i fylkesberedskapsrådet. Hvilket elektronisk utstyr kan være tilstede på møterommet når gradert informasjon diskuteres?

Oppfølgingspunkter

1. Oppdatere kriseplan:
 - a. Assisterende fylkesmann og kommunikasjonssjef varsles samtidig som fylkesmann og avdelingsdirektør KOMBE varsles om en hendelse.
 - b. Bedre intern samordning i startfasen av hendelse. Beredskapsseksjonen bør ta kontakt med mulige berørte avdelinger for å raskt etablere forståelse for hvem som følger opp hva. (fagkanal vs. samordning)
 - c. Personell fra fagavdelingene skal tiltre krisestaben ved behov. Slik henvendelse skal gå til avdelingsdirektøren.
 - d. Beskrive rutinene for bistandsanmodning fra Forsvaret (FOH).
2. Se på organisering av Tjelden. Er skjermer, tavler etc. optimalt plassert i rommet?
3. Oppfølging EKOM-hendelser. Innarbeide rutiner for viderevarsling av meldinger fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (NKOM). Nivå for varsling må legges på samme nivå som andre varsler Fylkesmannen videreformidler (eks. ekstremværsvarsler).
4. Utarbeide rutiner som sikrer håndtering av muntlig diskusjon av gradert informasjon.

Evalueringsmøter:

Førsteintrykksgjennomgang etter øvelsen, alle deltakere, 3.10.17

Beredskapsstaben 4.10.17